

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐỖ THỊ HỒNG NHUNG

**NGHIÊN CỨU SỰ THAM GIA CỦA NGƯỜI DÂN
TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI
MỘT SỐ XÃ THUỘC HUYỆN ĐÔNG TRIỀU,
TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Thái Nguyên - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐỖ THỊ HỒNG NHUNG

**NGHIÊN CỨU SỰ THAM GIA CỦA NGƯỜI DÂN
TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI
MỘT SỐ XÃ THUỘC HUYỆN ĐÔNG TRIỀU,
TỈNH QUẢNG NINH**

Ngành : Phát triển nông thôn

Mã số ngành: 60.62.01.16

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Dương Văn Sơn

Thái Nguyên - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ học hàm, học vị nào.

Tôi xin cam đoan: Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn này đã đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 15 tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

Đỗ Thị Hồng Nhung

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian nghiên cứu và thực hiện luận văn này, tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của các cơ quan, các tổ chức và các cá nhân. Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các tập thể, cá nhân đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện nghiên cứu luận văn này.

Trước hết tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, Phòng Quản lý và đào tạo sau đại học của nhà trường cùng các thầy cô giáo, những người đã trang bị kiến thức cho tôi trong suốt quá trình học tập.

Với lòng biết ơn chân thành và sâu sắc nhất, tôi xin trân trọng cảm ơn thầy giáo, **PGS.TS. Dương Văn Sơn**, người đã trực tiếp chỉ bảo, hướng dẫn khoa học và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng gửi lời cảm ơn đến các đồng chí lãnh đạo huyện Đông Triều; Ban quản lý xây dựng nông thôn mới huyện; Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện, cùng các phòng, ban, ngành khác của huyện; lãnh đạo các xã Kim Sơn, Đức Chính, Hung Đạo thuộc huyện Đông Triều đã giúp đỡ tôi về thông tin, số liệu trong suốt quá trình thực hiện nghiên cứu luận văn.

Do thời gian nghiên cứu có hạn, luận văn của tôi không thể tránh khỏi những sơ suất, thiếu sót, tôi rất mong nhận được sự đóng góp của các thầy cô giáo cùng toàn thể bạn đọc.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 15 tháng 12 năm 2014

Tác giả

Đỗ Thị Hồng Nhung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	3
2.1. Mục tiêu chung	3
2.2. Mục tiêu cụ thể	3
3. Ý nghĩa của đề tài	3
3.1. Ý nghĩa trong học tập và nghiên cứu khoa học	3
3.2. Ý nghĩa thực tiễn	3
4. Bố cục luận văn	4
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU	5
1.1. Cơ sở lý luận	5
1.1.1. Khái niệm về nông thôn, phát triển nông thôn và mô hình nông thôn mới	5
1.1.2. Sự cần thiết của chương trình xây dựng nông thôn mới	8
1.1.3. Căn cứ pháp lý xây dựng nông thôn mới	11
1.1.4. Tiêu chí xây dựng nông thôn mới	12
1.1.5. Những nguyên tắc xây dựng nông thôn mới theo Chương trình mục tiêu quốc gia	15
1.1.6. Sự tham gia của người dân trong việc xây dựng mô hình nông thôn mới	16

1.2. Cơ sở thực tiễn	21
1.2.1. Tình hình xây dựng nông thôn mới một số nước điển hình trên thế giới.....	21
1.2.2. Tình hình xây dựng mô hình nông thôn mới ở Việt Nam	26
1.2.3. Tình hình xây dựng mô hình nông thôn mới ở tỉnh Quảng Ninh .	28
1.2.4. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	32
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ..	40
2.1. Đối tượng, địa điểm và phạm vi nghiên cứu.....	40
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	40
2.1.2. Địa điểm nghiên cứu	40
2.1.3. Phạm vi nghiên cứu.....	40
2.2. Nội dung nghiên cứu	41
2.2.1. Nhận thức của người dân trong việc xây dựng nông thôn mới	41
2.2.2. Sự tham gia của người dân trong việc xây dựng mô hình nông thôn mới ở địa bàn nghiên cứu.....	41
2.2.3. Kết quả đạt được và một số tác động bước đầu của nông thôn mới đối với địa phương	41
2.2.4. Một số thuận lợi và khó khăn của người dân trong việc tham gia xây dựng mô hình nông thôn mới	42
2.2.5. Một số giải pháp nhằm nâng cao nhận thức và tăng cường sự tham gia của người dân trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn nghiên cứu.....	42
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	42
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin	42
2.3.2. Phương pháp xử lý thông tin.....	45
2.3.3. Phương pháp phân tích.....	45
2.3.4. Hệ thống chỉ tiêu phân tích	46
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	48
3.1. Nhận thức của người dân trong việc xây dựng nông thôn mới	48
3.1.1. Hiểu biết của người dân về nông thôn mới.....	48

3.1.2. Người dân đánh giá về sự cần thiết của xây dựng nông thôn mới	50
3.1.3. Mức độ tự nguyện và lý do người dân tham gia xây dựng nông thôn mới.....	51
3.2. Sự tham gia của người dân trong xây dựng mô hình nông thôn mới ở địa bàn nghiên cứu	54
3.2.1. Sự tham gia của người dân trong công tác thông tin, tuyên truyền về xây dựng nông thôn mới.....	54
3.2.2. Sự tham gia của người dân trong thảo luận chiến lược, lập kế hoạch và công tác quy hoạch phát triển nông thôn mới	57
3.2.3. Sự tham gia của người dân trong các mô hình sản xuất, tập huấn khoa học - kỹ thuật.....	63
3.2.4. Sự tham gia của người dân trong công tác huy động nguồn lực xây dựng nông thôn mới	65
3.2.5. Sự tham gia của người dân trong công tác giám sát xây dựng nông thôn mới	71
3.2.6. Sự tham gia của người dân trong việc quản lý và sử dụng tài sản hình thành trong quá trình xây dựng mô hình nông thôn mới	72
3.3. Kết quả đạt được và một số tác động bước đầu của nông thôn mới đến địa phương.....	74
3.3.1. Kết quả đạt được sau khi xây dựng nông thôn mới	74
3.3.2. Những tác động bước đầu của xây dựng nông thôn mới đến địa phương.....	86
3.4. Một số thuận lợi và khó khăn của người dân trong việc tham gia xây dựng mô hình nông thôn mới.....	87
3.4.1. Thuận lợi	87
3.4.2. Khó khăn	88
3.5. Một số giải pháp nhằm nâng cao nhận thức và tăng cường sự tham gia của người dân trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn nghiên cứu	89
3.5.1. Định hướng nâng cao vai trò cho người dân.....	90

3.5.2. Giải pháp về nâng cao năng lực, trách nhiệm của đội ngũ cán bộ lãnh đạo địa phương và cán bộ phát triển nông thôn trong xây dựng nông thôn mới	91
3.5.3. Tăng cường công tác thông tin tuyên truyền, tập huấn đào tạo, nâng cao nhận thức cho người dân.....	92
3.5.4. Giải pháp về chính sách	93
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	96
TÀI LIỆU THAM KHẢO	100

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

BNN	:	Bộ Nông nghiệp
BCĐ	:	Ban chỉ đạo
BNNPTNT	:	Bộ Nông nghiệp phát triển nông thôn
BQL	:	Ban quản lý
CS	:	Chính sách
CNH	:	Công nghiệp hóa
HDH	:	Hiện đại hóa
HU	:	Huyện ủy
KN	:	Khuyến nông
MH	:	Mô hình
NQ	:	Nghị quyết
NXB	:	Nhà xuất bản
QĐ	:	Quyết định
SX - KD	:	Sản xuất - kinh doanh
PTNT	:	Phát triển nông thôn
TW	:	Trung ương
TTg	:	Thủ tướng
TT	:	Thông tư
THCS	:	Trung học cơ sở
THPT	:	Trung học phổ thông
UBND	:	Ủy ban nhân dân
VH - TT - DL	:	Văn hóa - Thể thao - Du lịch

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Sự hiểu biết và trao đổi thông tin về xây dựng nông thôn mới.....	49
Bảng 3.2. Đánh giá của người dân về sự cần thiết của xây dựng nông thôn mới	51
Bảng 3.3. Mức độ tự nguyện của người dân khi tham gia xây dựng nông thôn mới	52
Bảng 3.4. Lý do người dân tham gia xây dựng nông thôn mới	53
Bảng 3.5. Hình thức tuyên truyền xây dựng nông thôn mới	55
Bảng 3.6. Sự tham gia của người dân trong thảo luận chiến lược phát triển, việc lập kế hoạch và công tác quy hoạch xây dựng nông thôn mới	58
Bảng 3.7. Sự tham gia đóng góp ý kiến của người dân	60
Bảng 3.8. Sự tham gia của người dân trong việc quyết định lựa chọn các giải pháp, xác định các vấn đề ưu tiên của địa phương.....	62
Bảng 3.9. Người dân tham gia tập huấn, ứng dụng kỹ thuật trong sản xuất.....	64
Bảng 3.10. Người dân tham gia hiến đất xây dựng các công trình công cộng	66
Bảng 3.11. Người dân đóng kinh phí xây dựng các công trình nông thôn	67
Bảng 3.13. Người dân tham gia giám sát xây dựng nông thôn mới	71
Bảng 3.14. Người dân tham gia quản lý tài sản hình thành trong	73
Bảng 3.15. Hiện trạng quy hoạch của địa bàn nghiên cứu năm 2013	75
Bảng 3.16. Hiện trạng đường giao thông của địa bàn nghiên cứu năm 2013.....	76
Bảng 3.17: Hiện trạng về thủy lợi, điện và trường học tại địa bàn nghiên cứu năm 2013.....	77
Bảng 3.18. Hiện trạng về cơ sở vật chất văn hóa, chợ nông thôn, bưu điện và nhà ở dân cư.....	79
Bảng 3.20. Thực trạng về văn hóa - xã hội - môi trường so với.....	83
tiêu chí xây dựng nông thôn mới	83
Bảng 3.21: Tình hình về hệ thống chính trị, an ninh trật tự xã hội.....	85
Kết quả thể hiện cụ thể qua bảng dưới đây:.....	86
Bảng 3.22. Một số chỉ tiêu đánh giá sự tăng trưởng kinh tế của địa bàn nghiên cứu.....	84